

3.Прокопєць Л. В. Фінансове забезпечення сільськогосподарських підприємств як основа підвищення їхньої конкурентоспроможності. Економіка та держава. 2014. №7, с.64-66.

Слободянюк О. В.

доктор економічних наук, професор
Національний університет «Одеська юридична академія»
м. Одеса, Україна

ФІНАНSOVA ДІЯЛЬНІСТЬ В ІТ ЯК КЛЮЧ ДО ІНВЕСТИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙ

В умовах стрімкого розвитку цифрових технологій ІТ-сфера стала одним із найдинамічніших секторів глобальної економіки. Успіх ІТ-компаній значною мірою залежить не лише від інноваційності продуктів, але й від ефективності управління фінансовими ресурсами. Фінансова діяльність в ІТ-галузі має свої особливості, які безпосередньо впливають на інвестиційну привабливість компаній та їхню здатність фінансувати інноваційні проекти.

ІТ-проекти характеризуються унікальною структурою фінансових потоків. ІТ-компанії, особливо ті, що працюють у сфері розробки програмного забезпечення або технологічних продуктів, часто потребують значних інвестицій на ранніх етапах для покриття витрат на розробку, дослідження та інновації, також інвестицій на оплату праці розробників, ліцензії на програмне забезпечення, придбання обладнання, інфраструктури для хмарних обчислень тощо. Наприклад, стартапи в ІТ-сфері часто витрачають великі суми на створення прототипів або мінімально життєздатного продукту (MVP) для тестування на ринку. [1]

На відміну від традиційних галузей, де інвестиції можуть швидше окупатися, у багатьох ІТ-проектах період окупності є довшим і характерно для великих проектів, пов'язаних з розробкою інфраструктурних рішень або складного програмного забезпечення. Наприклад, SaaS-компанії можуть інвестувати роками, перш ніж досягнуть точки безбитковості, оскільки більшість доходів надходить у вигляді підписок, що поступово збільшуються з ростом бази клієнтів. Головним активом більшості ІТ-компаній є їх інтелектуальна власність, яка включає програмні продукти, алгоритми, патенти, авторські права на код. Дані активи не мають фізичної форми, що ускладнює їх оцінку з точки зору традиційних бухгалтерських принципів. Такі нематеріальні активи важко застрахувати, а також складніше оцінити їх ліквідність, що впливає на залучення інвестицій. [2]

Таким чином, унікальна структура фінансових потоків в ІТ-проектах формується під впливом специфіки бізнес-моделі, характеру активів та особливостей ринку. І зумовлює особливий підхід до планування і управління фінансами в ІТ-компаніях, де фінансовий менеджмент зосереджується на довгостроковій окупності, інноваціях та гнучкості масштабування.

Для оцінки фінансового стану та перспектив ІТ-компаній використовуються кілька ключових фінансових показників, кожен з яких надає унікальне уявлення про здоров'я бізнесу, ефективність його операцій та потенціал зростання. MRR є важливим показником для SaaS-компаній [3], оскільки він відображає стабільний щомісячний дохід від підписок, що дозволяє оцінити фінансову стабільність та прогнозувати майбутні доходи. САС допомагає визначити ефективність маркетингових та продажних стратегій. Високий САС може свідчити про необхідність оптимізації маркетингових витрат або перегляду стратегії залучення клієнтів. LTV показує загальний дохід від клієнта протягом усього часу співпраці. Високий LTV у порівнянні з САС свідчить про рентабельність бізнес-моделі та ефективність утримання клієнтів. Burn Rate відображає швидкість витрат компанії, що є критичним для стартапів. Runway показує, на скільки місяців вистачить коштів при поточному рівні витрат, що допомагає планувати фінансові стратегії та залучення додаткових інвестицій. Високий коефіцієнт утримання клієнтів свідчить про задоволеність клієнтів та стабільність доходів, що є важливим для компаній з підписною моделлю. Ці фінансові показники дозволяють ІТ-

компаніям більш точно оцінювати свій фінансовий стан, управляти бізнес-стратегією та приймати інвестиційні рішення. Вони також допомагають інвесторам і зацікавленим сторонам визначати перспективи компанії та її привабливість для вкладень.

Інвестиційна привабливість ІТ-проектів визначається кількома ключовими факторами, що впливають на рішення інвесторів вкладати кошти в ІТ-компанії. Найважливішими є інноваційність та унікальність продукту, потенціал ринку та темпи його зростання, якість команди та її досвід, фінансові показники та прогнози тощо. Важливою для інвесторів є стратегія компанії щодо виходу на нові ринки та можливість масштабувати свій бізнес. Чіткий план експансії на міжнародний ринок або вихід на суміжні сегменти збільшує інвестиційну привабливість проекту. Тому інвестиційна привабливість ІТ-проектів значною мірою залежить від інноваційності продукту, ринкових можливостей, команди та ефективного фінансового менеджменту, який дозволяє компаніям оптимізувати витрати, керувати грошовими потоками та забезпечувати прозорість фінансової звітності.

Фінансування інновацій в ІТ-сфері є важливою складовою успіху як стартапів, так і великих компаній, оскільки інноваційні продукти потребують значних інвестицій для досліджень, розробок, тестування і запуску на ринок. Джерелами виступають власні кошти замовників, венчурний капітал [4], краудфандинг, гранти та державні програми підтримки інновацій, корпоративні інвестиції.

Оптимізація фінансової діяльності є ключовим фактором для забезпечення стійкого розвитку інновацій в ІТ-компаніях. Правильний підхід до управління фінансами дозволяє знизити ризики, збільшити рентабельність та посилити інноваційний потенціал. Стратегії оптимізації фінансової діяльності допомагають ІТ-компаніям ефективніше управляти своїми ресурсами, стимулювати інновації та забезпечувати довгостроковий розвиток. Впровадження гнучких методів управління, використання сучасних фінансових інструментів та систематичне стимулювання інновацій дозволяє підвищити конкурентоспроможність та досягти фінансової стійкості в умовах високої конкуренції та динамічних ринків.

Фінансова діяльність в ІТ-сфері є ключовим фактором, що визначає не лише поточну ефективність компаній, але й їхню здатність залучати інвестиції та фінансувати інноваційні проекти. Ефективне управління фінансами дозволяє ІТ-компаніям оптимізувати свої витрати, підвищувати рентабельність та забезпечувати стабільний грошовий потік. Це, в свою чергу, створює сприятливі умови для залучення зовнішніх інвестицій, таких як венчурний капітал, краудфандинг та корпоративні інвестиції. Крім того, фінансова діяльність відіграє важливу роль у підтримці інноваційних процесів. Інновації вимагають значних ресурсів для досліджень, розробок, тестування та впровадження на ринок. Завдяки грамотному фінансовому плануванню та управлінню, компанії можуть ефективніше розподіляти ресурси, знижувати ризики та забезпечувати стабільний розвиток інноваційних проектів.

Таким чином, фінансова діяльність в ІТ-сфері є не лише інструментом для досягнення поточних бізнес-цілей, але й важливим чинником для довгострокового розвитку та конкурентоспроможності компаній на динамічних ринках.

Ефективне фінансове управління дозволяє ІТ-компаніям:

1. підвищувати свою інвестиційну привабливість.
2. оптимізувати розподіл ресурсів для максимізації інноваційного потенціалу.
3. забезпечувати стабільне зростання та розвиток в умовах високої конкуренції.

У майбутньому роль фінансової діяльності в ІТ-сфері буде лише зростати, оскільки інвестори стають більш вимогливими, а конкуренція на ринку посилюється. Компанії, які зможуть ефективно поєднати інноваційність своїх продуктів з грамотним фінансовим управлінням, матимуть найкращі шанси на успіх у довгостроковій перспективі.

Література:

1. ІТ-індустрія в цифрах: найцікавіші дані з дослідження Digital Tiger. URL: <https://mind.ua/>
2. Digital Tiger: the Power of Ukrainian IT – 2023. URL: <https://itukraine.org.ua/>

3. SaaS Metrics 2.0 – посібник із вимірювання та покращення того, що має значення. URL: <https://www.forentrepreneurs.com/saas-metrics-2/>
4. Вкладають, але потроху: венчурні фонди про інвестиції у воєнний час. URL: <https://speka.media/>

Слопідський В. І.
аспірант
ПВНЗ «Європейський університет»
м. Київ, Україна

ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Інновації є результатом творчої ризикової діяльності, що включає створення, застосування або вдосконалення нових ідей та технологій. Вони можуть стосуватися виробничих, технічних, комерційних або організаційно-технічних аспектів діяльності підприємств.

Для успішного впровадження інновацій важливо не лише мати новаторські ідеї, але й проводити інноваційну діяльність, що включає в себе дослідження, розробку, виробництво та комерціалізацію нових продуктів або технологій.

Також важливо враховувати, що інновації можуть мати різний рівень новизни, відповідно до якого вони можуть бути визнані світовими, національними або локальними. Це важливо при визначенні правового статусу інновації, такого як отримання патенту на винахід.

У сфері державного регулювання інноваційної діяльності в Україні застосовуються різні інструменти та механізми. Деякі з них включають:

1. Визначення і підтримка пріоритетних напрямів інноваційної діяльності – це орієнтація на певні галузі та напрямки розвитку, які мають великий потенціал для інновацій та внесення значного вкладу в економіку.
2. Формування і реалізація інноваційних програм: урядові програми, які спрямовані на підтримку інновацій та стимулювання розвитку нових технологій і продуктів.
3. Створення нормативно-правової бази та економічних механізмів – розробка законодавчих актів, що регулюють інноваційну діяльність, а також створення економічних інструментів, таких як пільгове оподаткування, гранти тощо.
4. Захист прав інноваторів: забезпечення належного захисту інтелектуальної власності та інших прав суб'єктів інноваційної діяльності.
5. Фінансова підтримка інноваційних проектів – надання фінансової допомоги та інвестицій для розвитку та впровадження інновацій [1; 2].

Отже, економічний механізм регулювання інноваційної діяльності включає в себе різноманітні інструменти та заходи, спрямовані на стимулювання і підтримку інновацій у всіх галузях економіки. Механізм стимулювання інноваційної діяльності являє собою сукупність дій управлінського характеру, які взаємопов'язують та спрямовують розвиток інноваційної діяльності суб'єктів господарювання з місією та з ієрархією довгострокових цілей розвитку суб'єктів.

Ринкова форма механізму державного регулювання передбачає мінімальне втручання держави. Її основним завданням є забезпечення сприятливого середовища для здійснення інноваційної діяльності підприємствами. Дана форма застосовує в основному непрямі методи державного регулювання [3].

Інноваційна культура є важливою складовою інноваційного потенціалу суспільства, що визначає рівень готовності особистості та суспільства до сприйняття та творчого втілення ідей розвитку на інноваційних засадах. Вона включає у себе систему цінностей, норм, знань і навичок, які стимулюють інноваційну діяльність та сприяють її успішному впровадженню. Формування інноваційної культури є важливим аспектом розвитку інноваційної сфери в